This project is funded by the European Union

KONRAD ADENAUER STIFTUNG

PROACCESIBILITATEA

aopd.md / incluziune.md

NR. 4 • DECEMBRIE 2020

Majoritatea clădirilor publice din raioanele Fălești, Cahul și Călărași sunt inaccesibile pentru persoanele cu mobilitate redusă

Doar o clădire de menire publică (raionul Călărași) este accesibilă, alte 112 sunt parțial accesibile, iar restul de 356 de clădiri sunt inaccesibile pentru persoanele cu mobilitate redusă. Acestea sunt date ale studiului „Analiza condițiilor de accesibilitatea a clădirilor publice din raioanele Fălești, Călărași și Cahul" realizat în cadrul unui proiect implementat de Alianța Organizațiilor pentru Persoane cu Dizabilități (AOPD) și finanțat de Uniunea Europeană și Fundația Konrad Adenauer.

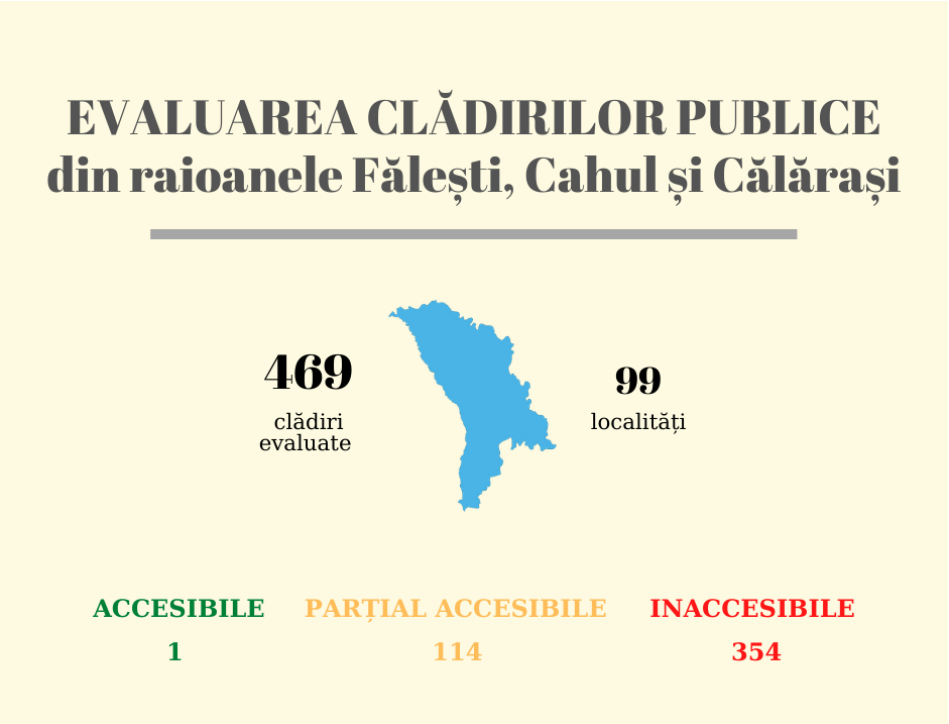

Potrivit profilului clădirilor auditate, 33 de instituții de învățământ sunt parțial accesibile și 96 sunt inaccesibile; 19 instituții medicale sunt parțial accesibile și 47 sunt inaccesibile; 17 instituții culturle sunt parțial accesibile și 84 sunt inaccesibile; 25 de instituții de stat sunt parțial accesibile și 78 sunt inaccesibile; 17 întreprinderi de stat sunt parțial accesibile și 50 sunt inaccesibile; o întreprindere economică este parțial accesibilă și alta este inaccesibilă; o asociație obștească este accesibilă (raionul Călărași). **p.** 2

Ateliere de informare pentru părinții copiilor cu dizabilități din raionul Călărași p. 12

Conferința de totalizare a proiectului „Accesibilitatea - o precondiție pentru asigurarea tuturor drepturilor persoanelor cu dizabilități" p. 4

AOPD a oferit suport autorităților locale din Călărași și Fălești în elaborarea Strategiilor de incluziune socială p. 5

Necesitățile grupurilor vulnerabile, ignorate în Legea bugetului de stat pentru anul 2021 p. 6

3 decembrie - Ziua Internațională a Persoanelor cu Dizabilități p. 7

Această publicație a fost realizată cu sprijinul financiar al Uniunii Europene. Conținutul său este responsabilitatea exclusivă a proiectului „Accesibilitatea o precondiție pentru asigurarea tuturor drepturilor persoanelor cu dizabilități" și nu reflectă neapărat punctele de vedere ale Uniunii Europene.

Majoritatea clădirilor publice din raioanele Fălești, Cahul și Călărași sunt inaccesibile pentru persoanele cu mobilitate redusă

Doar o clădire de menire publică (raionul Călărași) este accesibilă, alte 112 sunt parțial accesibile, iar restul de 356 de clădiri sunt inaccesibile pentru persoanele cu mobilitate redusă. Acestea sunt date ale studiului „Analiza condițiilor de accesibilitatea a clădirilor publice din raioanele Fălești, Călărași și Cahul" realizat în cadrul unui proiect implementat de Alianța Organizațiilor pentru Persoane cu Dizabilități (AOPD) și finanțat de Uniunea Europeană și Fundația Konrad Adenauer.

	ACCESIBILE	PARȚIAL ACCESIBILE	INACCESIBILE
Instituții de stat		25	78
Instituții medicale		19	47
Instituții de învățământ		33	96
Întreprinderi de stat		17	50
Întreprinderi economice		1	1
Instituții culturale		17	84
Asociații obștești		1	

Potrivit profilului clădirilor auditate, 33 de instituții de învățământ sunt parțial accesibile și 96 sunt inaccesibile; 19 instituții medicale sunt parțial accesibile și 47 sunt inaccesibile; 17 instituții culturale sunt parțial accesibile și 84 sunt inaccesibile; 25 de instituții de stat sunt parțial accesibile și 78 sunt inaccesibile; 17 întreprinderi de stat sunt parțial accesibile și 50 sunt inaccesibile; o întreprindere economică este parțial accesibilă și alta este inaccesibilă; o asociație obștească este accesibilă (raionul Călărași).

La capitolul accesibilitatea spațiilor interioare, studiul constată că 81% din grupurile sanitare sunt inaccesibile, iar 77% din uși sunt parțial accesibile. Coridoarele clădirilor publice sunt accesibile în proporție de 35%, pe când sălile în care se prestează serviciul public sunt parțial accesibile în jur de 58%. Totodată, doar 24% din drumurile de acces către clădirile publice și 6% din suprafețe înclinate și trepte sunt accesibile pentru persoanele cu mobilitate redusă. Nicio parcare din cele evaluate nu este accesibilă pentru persoanele cu dizabilități și doar 19% din parcări sunt parțial accesibile pentru persoanele cu dizabilități.

EVALUAREA CLĂDIRILOR PUBLICE din raioanele Fălești, Cahul și Călărași

469 clădiri evaluate

99 localități

ACCESIBILE	PARȚIAL ACCESIBILE	INACCESIBILE
1	114	354

În Republica Moldova nu a fost realizată anterior o evaluare a accesibilității clădirilor de menire publică și a bugetelor raionale, în vederea stabilirii valorilor inițiale ale indicatorilor de accesibilitate. Prezentul studiu vine să completeze eforturile societății civile și să stabilească indicatorii inițiali pentru un eșantion de 469 clădiri publice din raioanele Fălești, Călărași și Cahul. Totodată, studiul demonstrează necesitatea de a utiliza resursele financiare la nivel local prin abordarea principiului incluziunii și a participării, astfel ca toți cetățenii să aibă drepturi egale.

În urma analizei bugetelor raioanelor pentru anul 2019, cheltuieli pentru elaborarea și aprobarea programelor locale în domeniile construcțiilor, transporturilor, informației și comunicațiilor privind asigurarea accesibilității persoanelor cu diferite tipuri de dizabilități nu au fost planificate. Potrivit studiului, mecanismul de finanțare a autorităților publice locale pentru implementarea politicilor de incluziune socială, în special pentru asigurarea accesibilității nu este eficient, de aceea este necesar de a fi instituit un mecanism de finanțare adecvat, care va cuprinde în primul rând resurse ale bugetului local, precum și de la bugetul central, care să asigure costuri pentru asigurarea designului universal și eliminarea barierelor de accesibilitate, concomitent cu atingerea celorlalte obiective de incluziune socială potrivit drepturile din Convenție. În sistemul actual de finanțare nu există un cadru clar de reglementare a standardelor și normativelor de accesibilitate. În mod particular, nu există claritate cine și de ce măsuri este responsabil pentru a asigura accesibilitate. Totodată nu există un mecanism de sancționare al neîndeplinirii responsabilităților ce țin de accesibilitate.

Au fost auditate:

Instituții de stat	103
Instituții medicale	66
Instituții de învățământ	129
Întreprinderi de stat	67
Întreprinderi economice	2
Instituții culturale	101
Asociații obștești	1

Proiectul „Accesibilitatea o precondiție pentru asigurarea tuturor drepturilor persoanelor cu dizabilități" este implementat de AOPD în cadrul Programului de granturi „Dezvoltarea societății civile la nivel local în Republica Moldova", finanțat de Uniunea Europeană și Fundația Konrad Adenauer, implementat de Asociația pentru Politica Externă, Asociația ADEPT, Expert-Grup și Asociația Obștească Centrul European Pro-Europa din Comrat. Scopul proiectului este de a spori incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități prin promovarea asigurării condițiilor de accesibilitate la nivel național și local în Republica Moldova.

Pentru mai multe informații vizitați: www.aopd.md și www.incluziune.md.

Serviciul de asistență telefonică gratuită pentru persoane cu dizabilități - mecanism de prevenire și reducere a situațiilor de încălcare a drepturilor

7.918 apeluri au fost înregistrate la Serviciul de asistență telefonică pentru persoane cu dizabilități 0 8001 0808 pe durata celor 4 ani de funcționare.

Cele mai multe apeluri (4.454) au parvenit din instituții rezidențiale, iar celelalte – din comunitate.

Datorită suportului oferit, 371 de cazuri de încălcare a drepturilor au fost soluționate.

În fiecare zi, în Republica Moldova, circa 10 persoane cu dizabilități, rudele lor, sau angajați ai serviciilor sociale pentru persoanele cu dizabilități apelează Serviciul de asistență telefonică și solicită suport în soluționarea dificultăților sau situațiilor de încălcare a drepturilor.

Serviciul de asistență telefonică gratuită pentru persoane cu dizabilități este un serviciu național creat în scop de prevenire și reducere a situațiilor de încălcare a drepturilor persoanelor cu dizabilități. Asociația Keystone Moldova administrează și gestionează Serviciul de asistență telefonică în baza contractului de achiziție cu MSMPS.

Conferința de totalizare a proiectului „Accesibilitatea - o precondiție pentru asigurarea tuturor drepturilor persoanelor cu dizabilități”

Alianța Organizațiilor pentru Persoane cu Dizabilități (AOPD) a organizat marți, 8 decembrie, conferința de totalizare a proiectului „Accesibilitatea - o precondiție pentru asigurarea tuturor drepturilor persoanelor cu dizabilități”, implementat în perioada noiembrie 2019 - decembrie 2020.

În cadrul evenimentului, AOPD a prezentat studiul „Analiza condițiilor de accesibilitate a clădirilor publice din raioanele Fălești, Călărași și Cahul”, prin care se stabilesc indicatorii inițiali de accesibilitate pentru 469 de clădiri publice din raioanele Fălești, Călărași și Cahul. Studiul include și o analiză a bugetelor locale pentru a identifica resursele financiare pentru asigurarea accesibilității.

De asemenea, în cadrul acestui proiect, au fost constituite Consilii Consultative pentru accesibilitate pe lângă Consiliile Raionale Fălești și Cahul, a fost acordat suport în elaborarea Strategiilor de incluziune socială a raioanelor Călărași și Fălești și au fost organizite Campanii de informare și sensibilizare privind necesitatea asigurării condițiilor de accesibilitate la nivel local în trei raioane: Cahul, Fălești și Călărași.

La conferința de totalizare au participat reprezentanți ai Cancelariei de Stat, ai Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, ai Ministerului Finanțelor, vicepreședinții raioanelor Călărași și Cahul, șefa DASPF Fălesti si membrii AOPD.

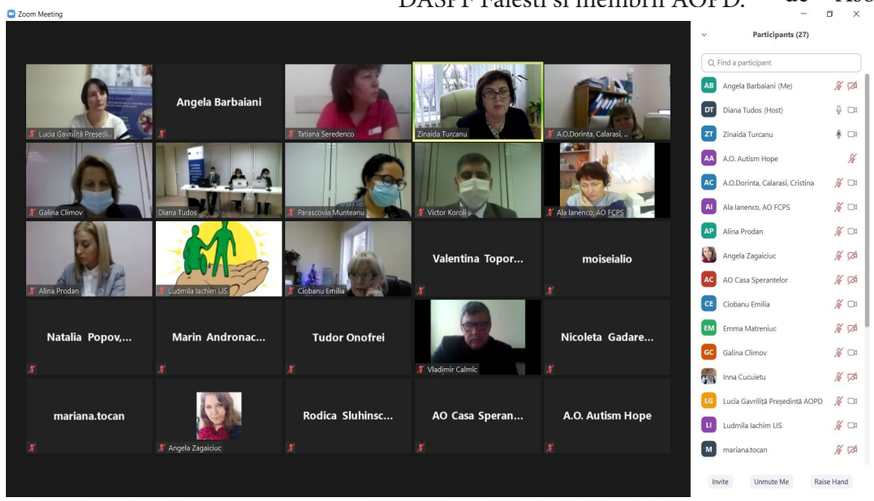

Proiectul „Accesibilitatea o precondiție pentru asigurarea tuturor drepturilor persoanelor cu dizabilități” este implementat de AOPD în parteneriat cu AO „AZI” din Cahul, AOPPD „Eternitate” din Fălești și AO „Dorința” din Călărași, în cadrul Programului de granturi „Dezvoltarea societății civile la nivel local în Republica Moldova”, finanțat de Uniunea Europeană și Fundația Konrad Adenauer, implementat de Asociația pentru Politica Externă, Asociația ADEPT, Expert-Grup și Asociația Obștească Centrul European Pro-Europa din Comrat.

Scopul proiectului este de a spori incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități prin promovarea asigurării condițiilor de accesibilitate la nivel național și local în Republica Moldova.

AOPD a oferit suport autorităților locale din Călărași și Fălești în elaborarea Strategiilor de incluziune socială

Alianța Organizațiilor pentru Persoane cu Dizabilități (AOPD) a oferit suport, pe parcursul lunilor octombrie - decembrie 2020, Consiliului Raional Călărași și Consiliului Raional Fălești în elaborarea Strategiilor de incluziune socială pentru anii 2021-2025 și a Planurilor de acțiuni.

În acest sens, în raionul Călărași a fost creat un grup de lucru format din reprezentanții AOPD și AO „Dorința”, reprezentanții Consiliului Raional Călărași și ai Direcției Ocuparea Forței de Muncă Călărași, șefii serviciilor sociale din Călărași etc. În raionul Fălești, grupul de lucru a fost format din vicepreședintele raionului Fălești, Veaceslav Tambur, șefa DGASPFC, Emilia Ciobanu, șefa adjunctă DGASPFC, Lilia Malachi, șefa interimară SPPED, Dina Ceban, șefa interimară SPFC, Maria Marcu, psihologul serviciului psihopedagogic, Tatiana Railean, șefa DFFE, Jana Cojocari, șeful SCGCD, Constantin Cuschevici, primarul satului Sărata Veche, Maria Galiț, președintele AOPPD „Eternitate”, Ludmila Jalbă, specialistul principal în DOFM, Ira Plotniuc, medicul de familie Elena Cumurciuc, consilierul raional Eugenia Moisei, reprezentanta grupului de autoreprezentanți ai persoanelor cu dizabilități, Tamara Andrieș, șefa serviciului „Asistență personală”, Olea Railean, șefa serviciului „Asistență personală”, Veronica Rotaru și șefa serviciului „Suport monetar”, Natalia Negura.

Grupurile de lucru s-au întrunit pe parcursul lunilor noiembrie – decembrie 2020 și au analizat situația grupurilor defavorizate și a serviciilor sociale de care beneficiază, au stabilit scopul, obiectivele generale și specifice, prioritățile Strategiilor și principalele acțiuni pentru următorii cinci ani. Ședințele grupurilor de lucru au fost moderate de către sociologul Mihai Nani, care a oferit asistență în definitivarea textului Strategiilor și a Planurilor de acțiuni.

Activitățile sunt parte a proiectului „Accesibilitatea o precondiție pentru asigurarea tuturor drepturilor persoanelor cu dizabilități” implementat de AOPD în parteneriat cu AO „AZI” din Cahul, AOPPD „Eternitate” din Fălești și AO „Dorința” din Călărași, în cadrul Programului de granturi „Dezvoltarea societății civile la nivel local în Republica Moldova”, finanțat de Uniunea Europeană și Fundația Konrad Adenauer, implementat de Asociația pentru Politica Externă, Asociația ADEPT, Expert-Grup și Asociația Obștească Centrul European Pro-Europa din Comrat.

Scopul proiectului este de a spori incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități prin promovarea asigurării condițiilor de accesibilitate la nivel național și local în Republica Moldova.

Necesitățile grupurilor vulnerabile, ignorate în Legea bugetului de stat pentru anul 2021

Reprezentanții platformelor organizațiilor societății civile, active în promovarea drepturilor grupurilor vulnerabile, se arată îngrijorați de lipsa finanțării unor programe de susținere a grupurilor vulnerabile, în Legea bugetului de stat pentru anul 2021. Or, perioada pandemiei și instituirea stării de urgență a avut un impact negativ asupra calității vieții grupurilor vulnerabile și familiilor acestora, fiind limitat și mai mult accesul la servicii medicale, educaționale și sociale. Organizațiile solicită să fie întreprinse măsuri pentru a susține grupurile vulnerabile.

Într-o conferință de presă la IPN, directoarea executivă a Alianței Organizațiilor pentru Persoane cu Dizabilități, Galina Climov, a declarat că, analizând proiectul, organizațiile societății civile au venit cu mai multe propuneri. „În condițiile în care situația de pandemie va continua și în anul 2021, noi considerăm indispensabilă includerea unor acțiuni care să diminueze impactul situației pandemice asupra grupurilor vulnerabile, și anume: persoane cu dizabilități, persoane vârstnice, tinerii și persoanele de etnie romă”, a notat Galina Climov.

Platforma organizațiilor active pentru promovarea drepturilor persoanelor cu dizabilități a semnat un apel comun adresat Parlamentului și comisiilor parlamentare. „Noi solicităm alocarea fondurilor necesare pentru asigurarea accesului copiilor cu dizabilități la serviciile educaționale online. Situația pe timp de criză și în continuare arată că copiii cu dizabilități, familiile acestora, nu au beneficiat de servicii educaționale, dat fiind faptul că nu dispun de acele dispozitive, echipamente necesare și nu au cu ce să achite serviciile de internet pentru a accesa serviciile educaționale. O altă măsură pe care o solicităm este alocarea resurselor financiare pentru accesibilizarea informației pentru persoanele cu diferite tipuri de dizabilități”, a menționat Galina Climov. De asemenea, se solicită planificarea resurselor financiare pentru digitalizarea serviciilor social și medicale.

Cristina Railean, coordonatoare politici și advocacy în cadrul HelpAge International Moldova, a menționat că, monitorizând promisiunile electorale ale candidaților, se constată că printre aceste se număra majorarea pensiilor și îmbunătățirea traiului persoanelor în etate. Or, alocările mici pentru protecția socială a persoanelor vârstnice demonstrează atitudinea reală față de aceste grupuri vulnerabile, cu risc sporit de infectare. „Cerem revizuirea resurselor alocate pentru protecția socială a persoanelor vârstnice, pentru ca să fie implementate acțiunile și măsurile planificate, în mod corespunzător, iar venitul pentru persoanele vârstnice să acopere cel puțin coșul minim de consum”, a notat Cristina Railean.

Ion Duminică, reprezentantul Coaliției „Vocea Romilor”, a spus că și romii anul acesta au avut de suferit de pe urma pandemiei. Pentru anul viitor, în bugetul de stat nu este prevăzută nicio sursă financiară pentru îmbunătățirea nivelului de trai al comunității rome. Organizația solicită să fie prevăzută acoperirea financiară pentru mediatorii comunitari, dar și pentru cheltuielile aferente lansării activității Biroului pentru relații cu populația de etnie romă.

Roman Banari, secretar general al Consiliul Național al Tineretului, a menționat că este necesară extinderea și dezvoltarea programelor de protecție a familiei și a copilului, pentru ca acestea să acopere grupurile vulnerabile care în prezent nu beneficiază de plăți sociale. De asemenea, este nevoie de o susținere financiară corespunzătoare a acestora. O altă solicitare ține de menținerea pentru a nul viitor a componentei de tineret la nivelul anului precedent – 20 de milioane de lei.

3 decembrie - Ziua Internațională a Persoanelor cu Dizabilități

Persoanele cu dizabilități reprezintă circa 7% din populația țării. La 1 ianuarie 2020, conform datelor Casei Naționale de Asigurări Sociale, numărul estimat al persoanelor cu dizabilități în Republica Moldova a constituit 177 mii de persoane.

Dintre acestea, 10,7 mii sunt copii și adolescenți. Aproape fiecare a șaptea persoană cu dizabilitate s-a încadrat în categoria celor cu dizabilitate severă. Datele sunt prezentate de Biroul Național de Statistică în contextul Zilei Internaționale a Persoanelor cu Dizabilități, marcată anual la 3 decembrie, relatează IPN.

Ponderea femeilor în rândul persoanelor cu dizabilități este de aproape 52%.

Majoritatea persoanelor cu dizabilități beneficiază de pensie de dizabilitate. În structura persoanelor cu dizabilități aflate la evidența organelor de asigurări sociale, pensionarii de dizabilitate au reprezentat puțin peste 71%, iar beneficiarii de alocații – aproape 29%.

Persoanele cu dizabilități preponderent sunt din mediul rural – 57%. Comparativ cu 1 ianuarie 2016, ponderea lor s-a majorat cu 5,5 puncte procentuale.

Dizabilitatea în rândul pensionarilor survine cel mai des după vârsta de 55 de ani. În numărul total al pensionarilor de dizabilitate au predominat persoanele cu vârsta de 55-64 de ani – 44,1% și 30-54 de ani – 31,6%.

Numărul persoanelor recunoscute pentru prima dată cu dizabilitate este în creștere. Conform datelor Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă, în anul 2019, s-au adresat 17,2 mii de persoane pentru a fi expertizate. Dintre acestea, au fost recunoscute cu dizabilitate primară 15,1 mii persoane (88%), inclusiv 13,7 mii de adulți (88%) și 1,4 mii de copii (95%).

AOPPD „Eternitate” a organizat flashmobul cu tema „Când parcați respectați!”

AOPPD „Eternitate” a organizat sâmbătă, 19 decembrie, un flashmob cu tema „Când parcați respectați!”, în fața unui supermarket din orașul Fălești, raionul Fălești.

În cadrul acțiunii, administratorii supermarketului și trecătorii au fost informați cu privire la necesitatea creării locurilor de parcare pentru persoanele cu dizabilități din Fălești, iar șoferii au fost îndemnați să nu parcheze pe locurile destinate persoanelor cu dizabilități.

AOPPD „Eternitate” din Fălești este una dintre cele trei OSC-uri partenere în cadrul proiectului „Accesibilitatea o precondiție pentru asigurarea tuturor drepturilor persoanelor cu dizabilități”, implementat de AOPD în cadrul Programului de granturi „Dezvoltarea societății civile la nivel local în Republica Moldova”, finanțat de Uniunea Europeană și Fundația Konrad Adenauer, implementat de Asociația pentru Politica Externă APE, Asociația ADEPT, Expert-Grup și Asociația Obștească Centrul European PROEUROPA.MD.

Scopul proiectului este de a spori incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități prin promovarea asigurării condițiilor de accesibilitate la nivel național și local în Republica Moldova.

Dificultăți în implementarea Programului național de dezinstituționalizare a persoanelor cu dizabilități intelectuale și psihosociale

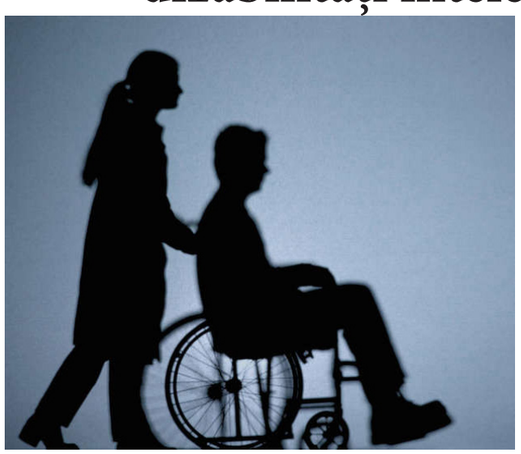

Doar șase din 25 de acțiuni planificate pentru anul 2019, în cadrul Programului național de dezinstituționalizare a persoanelor cu dizabilități intelectuale și psihosociale din instituțiile rezidențiale gestionate de ANAS, au fost realizate. Trei acțiuni sunt în proces de realizare în termenii stabiliți, șapte sunt în proces de realizare cu întârziere, iar nouă nu au fost realizate, se arată într-un raport de monitorizare realizat de Alianța Organizațiilor pentru Persoane cu Dizabilități din Republica Moldova (AOPD).

La capitolul acțiuni realizate, raportul menționează implementarea Planurilor de transformare și respectiv, crearea a 10 servicii de „Locuință protejată" în 10 imobile procurate (9 imobile procurate din resursele bugetului de stat și un imobil procurat din resursele donatorilor), dezvoltarea serviciilor sociale în imobilele achiziționate de către centrele regionale sau puse la dispoziție de către donatori, persoane fizice sau juridice, și informarea populației despre avantajele dezinstituționalizării. Totodată, a fost consolidat mecanismul de monitorizare a drepturilor persoanelor cu dizabilități și au fost organizate seminare de instruire inițială și continuă pentru angajații serviciilor de „Casă comunitară" și „Locuință protejată", în parteneriat cu OSC. De asemenea, a fost contractat Serviciul de Asistență Telefonică Gratuită pentru Persoanele cu Dizabilități.

Nerealizate rămân acțiunile ce țin instituirea unei echipe de suport pentru implementarea Programului din resursele donatorilor, pregătirea și transferarea persoanelor în etate (peste 70 de ani) din instituțiile rezidențiale în centrele de plasament pentru persoanele în etate și instituirea Centrelor Regionale, inclusiv state de personal corespunzător dezvoltării serviciilor în comunitate. Nu a fost elaborat Regulamentul-cadru de organizare și funcționare a Centrelor Regionale Servicii Comunitare și a Standardelor minime de calitate, nu a fost reorganizată o instituție rezidențială în Centru Regional de Dezvoltare și Prestare a Serviciilor Sociale Comunitare și nu au fost preluate în gestiune a serviciilor comunitare de către Centrele Regionale. De asemenea, nu au fost desfășurate instruiri inițiale și continue pentru mass-media despre drepturile persoanelor cu dizabilități și promovarea incluziunii sociale și a traiului în comunitate și nu au fost evaluate performanțele personalului instituțiilor rezidențiale și a serviciilor comunitare. Restantă este și acțiunea ce ține de acordarea suportului autorităților publice locale de către Centrele Regionale pentru perioada de tranziție de la trai în instituție la trai independent în comunitate.

Printre acțiunile în curs de realizare cu întârziere se numără modificarea Regulamentelor de funcționare a Centrelor de plasament și a serviciilor de „Casă comunitară" și „Locuință protejată", reevaluarea persoanelor cu dizabilități cu grad înalt de autonomie plasate în instituțiile rezidențiale pentru a fi dezinstituționalizate și pregătirea și transferarea în servicii de tip familial sau comunitar, în mod prioritar a persoanelor cu statul de copil (doar 7 copii din 60 au fost dezinstituționalizați în servicii de tip familial și familii biologice). În curs de realizare este elaborarea Planului de instruire inițială și continuă a personalului din serviciile comunitare, crearea sau contractarea serviciilor sociale de către autoritățile publice pentru prevenirea instituționalizării, reevaluarea capacităților resurselor umane din instituțiile rezidențiale în scopul reangajării în echipele Centrelor Regionale și organizarea instruirilor inițiale și continue pentru angajații instituțiilor rezidențiale și serviciile comunitare creată „Casă comunitară" și „Locuință protejată".

Dificultăți în implementarea acțiunilor se atestă la capitolul achiziționarea imobilelor și dezvoltarea serviciilor sociale comunitare: piața imobiliară este subdezvoltată în raioane, iar Centrele de plasament care procură imobile nu dispun de resurse umane specializate. Totodată, structura de personal a Centrelor de plasament și numărul de unități nu corespunde necesităților și tipului de asistență necesar în contextul dezinstituționalizării. Consiliile raionale și structurile teritoriale de asistență socială raportează resurse financiare insuficiente pentru dezvoltarea serviciilor sociale comunitare și prevenirea instituționalizării. Se atestă lacune în colaborarea dintre structurile de asistență socială, Centrele de plasament și serviciile de sănătate mintală și asistență juridică în stabilirea măsurilor de ocrotire judiciară.

Procesul actual de dezvoltare și prestare al serviciilor sociale de „Casă Comunitară" și „Locuință protejată" de către Centrele de plasament temporar pentru persoanele cu dizabilități nu este unul eficient și nu corespunde etapelor de crearea a unui servicii social acreditat din punct de vedere al utilizării resurselor financiare și umane și din punct de vedere al calității serviciilor prestate (rezidențial si comunitare) și trebuie revăzut. După doi ani de implementare a Programului de dezinstituționalizare și trei ani de implementare a Planurilor de transformare a instituțiilor de către Centrele de plasament, persoanele cu dizabilități nu sunt dezinstituționalizate, dar transferate dintr-un tip de serviciu în alt tip prestat de Centrele de plasament. Conform principiilor Programului costurile pentru persoanele transferate în comunitate trebuie să se micșoreze, însă analiza financiară pentru anul 2019 arată o creștere a costurile (inechitate față de persoanele cu dizabilități severe care cu adevărat au nevoie de mai mult suport și rămân în serviciul rezidențial).

Potrivit raportului, este necesară ajustarea Planurilor de acțiuni ale Programului, ținând cont de dificultățile întâmpinate și situația epidemiologică. De asemenea, mecanismul de achiziționare a imobilelor trebuie modificat și integrat într-un plan la nivel național, iar eforturile trebuiesc consolidate în elaborarea unui Plan de advocacy și atragere de fonduri suplimentare pentru implementarea Programului de dezinstituționalizare.

Monitorizarea a fost realizată în cadrul proiectului „Parteneriate naționale și implicare locală pentru incluziunea persoanelor cu dizabilități", implementat de AOPD cu suportul Fundației Est – Europene, în parteneriat cu Centrul Parteneriat pentru Dezvoltare, din resursele acordate de Agenția Elvețiană pentru Dezvoltare și Cooperare și Guvernul Suediei.

Tinerii din Călărași au participat la un club de discuții privind asigurarea condițiilor de accesibilitate

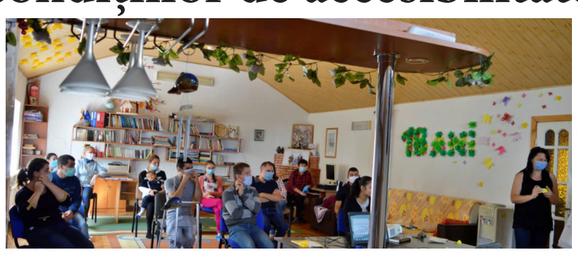

Tinerii din Călărași au participat vineri, 25 septembrie, la un club de discuții privind asigurarea condițiilor de accesibilitate, organizat de Asociația „Dorința".

În cadrul clubului, tinerii au aflat despre accesibilitate și importanța asigurării acesteia pentru persoanele cu dizabilități. De asemenea, aceștia au vizionat spotul „Accesibilitatea drept pentru fiecare" și au discutat despre problemele cu care se confruntă persoanele cu dizabilități în raionul Călărași.

Clubul de discuții s-a încheiat cu o sesiune de brainstorming, în cadrul căreia tinerii au identificat modalități de sesizare a autorităților locale privind lipsa accesibilității în localitate. Menționăm că „Clubul Tinerilor" s-a desfășurat cu respectarea tuturor măsurilor de siguranță sanitară.

Asociația „Dorința" este una dintre cele trei OSC-uri partenere în cadrul proiectului „Accesibilitatea o precondiție pentru asigurarea tuturor drepturilor persoanelor cu dizabilități", implementat de AOPD în cadrul Programului de granturi „Dezvoltarea societății civile la nivel local în Republica Moldova", finanțat de Uniunea Europeană și Fundația Konrad Adenauer.

Programul de dezvoltare a educației incluzive pentru anii 2011-2020 nu a fost implementat în totalitate

Raportul de activitate al Ministerului Educației, Culturii și Cercetării (MECC) pentru anul 2019 nu include toate rezultatele privind Planul de acțiuni pentru anul 2019 a Programului de dezvoltare a educației incluzive, iar datele din diferite rapoarte publicate diferă sau includ parțial informația privind rezultatele obținute. Astfel, este complicat de a identifica care sunt obiectivele realizate și ce urmează să se întreprindă în viitor în acest domeniu. Acestea sunt constatări ale raportului de monitorizare a gradului de implementare a Planului de acțiuni pe anii 2019-2020 pentru implementarea Programului de dezvoltare a educației incluzive pentru anii 2011-2020, realizat de Alianța Organizațiilor pentru Persoane cu Dizabilități din Republica Moldova (AOPD).

Din cele 37 de sub-acțiuni monitorizate incluse în cinci domenii de intervenție, 20 de sub-acțiuni (54%) au fost realizate în termenii stabiliți, 16 sub-acțiuni (43%) sunt în curs de realizare, dar au termen depășit, iar o sub-acțiune nu a fost realizată.

Totodată, Planul de acțiuni nu prezintă costurile planificate și, în cazurile determinate, partenerii responsabili pentru anumite acțiuni. Rapoartele analizate la acțiunile specifice nu prezintă rezultate în raport cu indicatorii planificați și nu fac referință la rezultatele atinse prin implicarea tuturor partenerilor de implementare: organizațiile societății civile. De asemenea, resursele financiare repartizate din fondul pentru educație incluzivă la nivel local nu sunt suficiente pentru implementare.

Autorii monitorizării recomandă elaborarea raportului anual privind implementarea Planului de acțiuni separat de raportul general de activitate general al MECC, pentru ca persoanele sau instituțiile interesate de acest domeniu să cunoască care sunt rezultatele obținute și unde urmează să fie depus mai mult efort. Se recomandă formularea indicatorilor de progres numerici și ai celor de referință, pentru a facilita monitorizarea progreselor atinse și includerea costurilor pentru activitățile planificate, precum și raportarea costurilor utilizate pentru implementarea Planului.

De asemenea, este necesară implicarea părinților în procesele decizionale, în evaluarea și monitorizarea educației incluzive. Se recomandă alocarea resurselor suficiente pentru creșterea numărului de activități, evenimente, campanii de informare și sensibilizare pentru promovarea atitudinii și înțelegerii corecte a procesului de educație incluzivă de către toți actorii.

Monitorizarea a fost realizată în cadrul proiectului „Parteneriate naționale și implicare locală pentru incluziunea persoanelor cu dizabilități", implementat de AOPD cu suportul Fundației Est – Europene, în parteneriat cu Centrul Parteneriat pentru Dezvoltare, din resursele acordate de Agenția Elvețiană pentru Dezvoltare și Cooperare și Guvernul Suediei.

Cele mai bune desene realizate în cadrul concursului „Localitatea mea – accesibilă pentru TOȚI" au fost premiate

Cele mai bune desene realizate de elevii din raionul Călărași în cadrul concursului „Localitatea mea – accesibilă pentru TOȚI" au fost premiate de către reprezentanții Asociației „Dorința".

La concurs au participat 37 de copii din cadrul Școlii Primare Călărași, Gimnaziului Peticeni și Școlii Primară-Grădiniță Nișcani. Astfel, 14 copii s-au clasat pe locul I, 8 copii – locul III, alții 8 copii au obținut locul II, iar la categoria mențiune au fost premiate 7 desene.

Juriul concursului a fost format din specialiștii AO „Dorința" și anume psihopedagog, psiholog și terapeut ocupațional. Toți participanții au primit diplome și rechizite școlare: locul I – albume de desene, carioci, guașe, pensule; locul II – albume de desen, acuarele, pensule; locul III – albume de desen, creioane colorate; mențiuni – albume de desen, creioane colorate.

Activitatea este parte a Campaniei de informare privind necesitatea asigurării condițiilor de accesibilitate la clădirile de menire socială pentru persoanele cu dizabilități.

Asociația „Dorința" este una dintre cele trei OSC-uri partenere în cadrul proiectului „Accesibilitatea o precondiție pentru asigurarea tuturor drepturilor persoanelor cu dizabilități", implementat de AOPD în cadrul Programului de granturi „Dezvoltarea societății civile la nivel local în Republica Moldova", finanțat de Uniunea Europeană și Fundația Konrad Adenauer, implementat de Asociația pentru Politica Externă APE, Asociația ADEPT, Expert-Grup și Asociația Obștească Centrul European PROEUROPA.MD.

Ateliere de informare pentru părinții copiilor cu dizabilități din raionul Călărași

Asociația „Dorința” din Călărași a organizat joi, 17 septembrie, un atelier de informare pentru părinții copiilor cu dizabilități cu tema „Accesibilitatea – un drept universal”.

În cadrul atelierului, părinții au fost informați despre conceptul de accesibilitate – precondiție pentru realizarea tuturor drepturilor și au vizionat spotul video „Accesibilitatea – drept pentru fiecare”. De asemenea, aceștia au aflat despre importanța accesibilității în realizarea dreptului la educație și sănătate pentru copii cu dizabilități.

Atelierul s-a încheiat cu o sesiune de întrebări și răspunsuri, în cadrul căreia părinții au avut ocazia să expună și problemele stringente cu care se confruntă în perioada de pandemie Covid-19. Menționăm că atelierul s-a desfășurat cu respectarea tuturor măsurilor de siguranță sanitară.

Cel de-al doilea atelier de informare pentru părinții copiilor cu dizabilități „Autonomia și independența persoanelor cu dizabilități” a fost organizat în data de 28 octombrie de către AO „Dorința” din Călărași.

Astfel, directorul executiv AO „Dorința” Rodica Stratan le-a vorbit părinților despre nevoile și necesitățile copilului cu dizabilități, formarea independenței și autonomiei personale a copilului cu dizabilități și importanța accesibilității. La rândul său, psihopedagogul AO „Dorința” Lilia Leahu a informat părinții despre drepturile fundamentale ale copiilor cu dizabilități, sprijinul și suportul acordat. Atelierul s-a încheiat cu o sesiune de întrebări și răspunsuri, în cadrul căreia părinții au avut ocazia să expună problemele cu care se confruntă din cauza lipsei accesibilității. Menționăm că atelierul s-a desfășurat cu respectarea tuturor măsurilor de siguranță sanitară.

Asociația „Dorința” (Asociația Dorința Călărași) este una dintre cele trei OSC-uri partenere în cadrul proiectului „Accesibilitatea o precondiție pentru asigurarea tuturor drepturilor persoanelor cu dizabilități”, implementat de AOPD în cadrul Programului de granturi „Dezvoltarea societății civile la nivel local în Republica Moldova” (Dezvoltarea societății civile la nivel local în Republica Moldova), finanțat de Uniunea Europeană (European Union in the Republic of Moldova) și Fundația Konrad Adenauer (Fundatia Konrad Adenauer Republica Moldova), implementat de Asociația pentru Politica Externă APE, Asociatia ADEPT, Expert-Grup și Asociația Obștească Centrul European PROEUROPA.MD.

Gradul de implementare a Planului de acțiuni privind reforma sistemului de determinare a dizabilității pe parcursul anului 2019

Doar trei din nouă acțiuni ale Planului pentru anul 2019 privind reforma sistemului de determinare a dizabilității au fost realizate integral. Cât privește gradul de realizare a indicatorilor, 43% din aceștia au fost realizați, 26% sunt în curs de realizare, 9% în curs de realizare cu termen depășit și 22% – nerealizați.

Patru din nouă acțiuni monitorizate cu caracter permanent nu indică indicatori de rezultate numerici. Lipsesc date despre resursele financiare utilizate pentru implementarea acțiunilor prevăzute în Plan. În cazul anumitor acțiuni, indicatorii de progres raportați diferă de indicatorii stabiliți. Rapoartele statistice privind situația persoanelor cu dizabilități nu conțin date dezagregate pe tipul de dizabilitate, iar Raportul pentru anul 2019 al Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă (CNDDCM) include parțial rezultatele privind implementarea reformei de determinare a dizabilității.

Pentru implementarea reformei, se recomandă consultarea persoanelor cu dizabilități și a organizațiilor care le reprezintă în procesul de luare a deciziilor privind soluțiile optime pentru reformarea sistemului de determinare a dizabilității. De asemenea, dezvoltarea sau îmbunătățirea managementului instituțional, orientat spre calitate și satisfacerea beneficiarilor, precum și asigurarea interpretatului în limbaj mimico-gestual la ședința comisiei de determinare a dizabilității în cazul evaluării dosarului în prezența persoanelor cu dizabilitate de auz. Alte recomandări țin de îmbunătățirea continuă a sistemului de stocare și arhivă a dosarelor persoanelor care expertizează dizabilitatea și asigurarea accesului specialiștilor la arhive. De asemenea, este necesară completarea corectă a Programului individual de reabilitare și incluziune socailă și elaborarea și actualizarea sistematică a hărții serviciilor de suport pentru persoanele cu dizabilități în conformitate cu cele indicate în Programul individual de reabilitare și incluziune socială, disponibile la nivel național.

Monitorizarea a fost realizată în cadrul proiectului „Parteneriate naționale și implicare locală pentru incluziunea persoanelor cu dizabilități”, implementat de AOPD cu suportul Fundației Est – Europene, în parteneriat cu Centrul Parteneriat pentru Dezvoltare, din resursele acordate de Agenția Elvețiană pentru Dezvoltare și Cooperare și Guvernul Suediei.

Campanie de informare privind promovarea condițiilor de accesibilitate pentru persoanele cu dizabilități din raionul Cahul

Asociația „AZI” a organizat în data de 25 septembrie o masă rotundă cu OSC-urile și bibliotecile publice din raionul Cahul cu tema „Diminuarea discriminării și promovarea condițiilor de accesibilitate pentru persoanele cu dizabilități la infrastructura socială din raionul Cahul”.

În cadrul întrunirii, directorul executiv AO „AZI”, Tatiana Seredenco a vorbit despre importanța asigurării condițiilor de accesibilitate pentru persoanele cu dizabilități și astfel, despre asigurarea tuturor drepturilor acestora. La rândul său, asistentul de proiect AO „AZI”, Tatiana Tronciu, a vorbit despre dreptul la accesibilitate – dreptul de a avea acces la clădiri de menire socială, drumuri, transport, instalații, precum și bunuri și servicii furnizate publicului.

Evenimentul s-a încheiat cu discuții privind problemele cu care se confruntă persoanele cu dizabilități și familiile acestora în accesul la serviciile și instituțiile de menire socială din localitățile rurale.

Asociația „AZI” este una dintre cele trei OSC-uri partenere în cadrul proiectului „Accesibilitatea o precondiție pentru asigurarea tuturor drepturilor persoanelor cu dizabilități”, implementat de AOPD în cadrul Programului de granturi „Dezvoltarea societății civile la nivel local în Republica Moldova”, finanțat de Uniunea Europeană și Fundația Konrad Adenauer, implementat de Asociația pentru Politica Externă APE, Asociația ADEPT, Expert-Grup și Asociația Obștească Centrul European PROEUROPA. MD.